

5.1 Gemensamt ansvar för skoldagen

Lokal precisering:

Ett centralt mål för skolan är att skapa en trygg skoldag för varje elev. En viktig del av skoldagen är en känsla av delaktighet och respekt för alla medlemmar i skolgemenskapen. Det är viktigt att se det goda i olika situationer i skolans vardag. Skolan ansvarar för systematisk inläring av emotionella och kommunikativa färdigheter och övning av dem i olika situationer. Hit hör bland annat klassens egen välfärdsplan som utarbetas i klassen. Eleverna och vårdnadshavarna deltar i utarbetandet av planen. På skolorna utvecklar man och upprätthåller fungerande nätverk till skolans olika samarbetsaktörer. Skolorna ser till att strukturerna och tillvägagångssätten för fungerande i undantagssituationer är i skick och att alla som arbetar i skolgemenskapen känner till dem. Alla som arbetar på skolan deltar oberoende av arbetsuppgift i det fostrande arbetet och skapandet av en trygg skoldag. Eleverna deltar i verksamhet som baserar sig på skolans värdegrund och gemensamt ansvar.

Skolans verksamhetskultur styr eleverna till en hållbar livsstil såväl i som utanför skolan. I skolan finns grupper vars uppgift är att främja en trygg inlärningsmiljö samt att lösa konfliktsituationer mellan eleverna. Grupperna kan bestå av såväl elever som av lärare. Man kan sammanställa grupperna enligt de nationella modellerna (t.ex. kamratmedling, KiVa-skola). Representanter för elevgrupperna deltar regelbundet i elevvårdsgruppens sammanträden eller i någon annan grupp som utvecklar en trygg inlärningsmiljö i skolan.

Eleverna deltar i uppgörandet av skolans ordningsregler. Ordningsreglerna uppdateras regelbundet i samarbete med eleverna och vårdnadshavarna. Skolan övervakar att man håller sig till överenskomna regler.

Främjande av skolengagemang och förebyggande av frånvaro

Modell för ingripande i frånvaro ingår som bilaga till läroplanen.

Principerna för kontinuerligt stöd av främjande av skolengagemang och förebyggande av frånvaro har beskrivits i Västra Nylands modell för ingripande i frånvaro. Det är viktigt att varje elev bemöts som individ och att hen upplever sig hörd och sedd. I skolgemenskapen bekräftas dessutom en atmosfär som är positiv och präglas av omsorg. Man främjar elevens känsla av säkerhet, delaktighet och gemenskap. Man övar på emotionella och kommunikativa färdigheter i olika situationer i vardagen. Ett förtroligt samarbete byggs mellan hemmet och skolan. Man fäster uppmärksamhet vid stöd av kamratrelationer och gruppens kommunikation och kontinuerliga gruppbildning och det här effektiveras i övergångsskedena. Man bör förstå närvarons betydelse för inläring och välmående, likaså frånvarons betydelse som riskfaktor. Närvaro stöds genom pedagogiska medel.

Lärarnas kunnighet inom stöd av emotionella och kommunikativa färdigheter stärks genom att hänvisa lärare och skolans personal till utbildning. Skolcoacherna och ungdomsarbetarna fungerar som en del av skolgemenskapen och stöder skolengagemanget. Det gemensamma arbetet som görs i klasserna stärker elevernas skolengagemang. Skolorna kan ha olika tillvägagångssätt för skolengagemang och stöd av kamratrelationer som beskrivs i läsårsplanerna. Dessutom kan skolorna ha egna lösningar för att stöda de elever som har svårt att komma till skolan eller vara i skolan.

Att följa upp och meddela om frånvaro samt att ingripa vid frånvaro och utreda de bakomliggande orsakerna

Systematisk uppföljning av frånvaro på individnivå beskrivs i Västra Nylands modell för ingripande i frånvaro, som används i Kyrkslätt. I modellen beskrivs:

- hur frånvaro systematiskt följs så att uppgifter som samlats in om dem kan användas för att förebygga och ingripa tidigt i frånvaro under läsåret
- hur man systematiskt ingriper i frånvaro, och vilken arbetsfördelning och vilka ansvar det här kräver
- hur samarbetet med vårdnadshavare eller annan laglig representant genomförs
- hur tillvägagångssätten för förebyggande och uppföljning av frånvaro samt ingripande i frånvaro och planering av dem koordineras i den skolspecifika elevvårdsgruppen där vårdnadshavarna och eleverna är delaktiga
- hur samarbetet genomförs med de sakkunniga inom elevvårdstjänsterna för att förebygga frånvaro, ingripa i dem och utreda orsakerna till dem

På skolnivå ansvarar rektor tillsammans med den gemensamma elevvårdsgruppen för uppföljning av frånvaro, utveckling av de åtgärder som behövs för att minska frånvaro samt utveckling av de praktiska riktlinjerna och utvärdering av inverkan av dessa tillvägagångssätt. Samarbetet som gäller hälsogranskningar beskrivs i utbildningsanordnarens elevvårdsplan.

Skolans gemensamma elevvårdsgrupp ser till att elevernas delaktighet förverkligas inom skolan och med aktörer utanför skolan och ordnandet av samarbete mellan skolan och hemmet.